

Præstø Lokalhistorie

Præstø Lokalhistoriske Arkiv & Lokalhistorisk
Forening for Præstø
21 årgang — Nr. 2. — maj 2013

Indhold

Indsamling af mågeæg af Knud Holm Nielsen s. 4

Noget om svømning af Kai Christiansen s.12

Udgiver: Præstø Lokalhistoriske Arkiv, Lindevej 45, Præstø 4720.

Tlf.: 5536 3109. E-mail: lokal@praesto-arkiv.dk

&

Præstø Lokalhistorisk Forening. Formand Dorte Worsøe, Faksevej 8, Præstø

Tlf.: 5599 3724. E-mail: lystskovhuset8@mail.dk

Redaktion: Hans Chr. Thomsen Egestræde 3, Skibinge, Tlf.: 5599 1494,

E-mail: hctka@mail.dk

Dorte Worsøe, Faksevej 8, 4720 Præstø. Tlf. 5599 3724.

E-mail: lystskovhuset8@mail.dk

Forsidefoto: Luftfoto af Lille- og Storeholm af professor Niels Østergaard.

Bagsidefoto: jordsvømning af Hans Chr. Thomsen

Præstø Lokalhistorie udkommer 4 gange årligt, og dækker Præstø sogn og land-
sogn, Beldringe, Baarse, Skibinge, Allerslev og Jungshoved

Medlemskab af Lokalhistorisk Forening koster årligt 100 kr. for enlige og 150 for ægtepar. Indmeldelse kan ske hos Knud Holm Nielsen, Tlf.: 5599 1895 Havnevej 12, 4720 Præstø. E-mail: knuboholm@yahoo.dk.

Tryk: Nordfalsters Bogtrykkeri . ISSN: 1903-0886

Arkivets åbningstider: Mandag kl.13—16 og 1. lørdag i måneden kl.10—13 i
perioden 1. sept. – 30. april. Juli måned er lukket.

Lindevej 45, 4720 Præstø Tlf.: 55 36 31 09,

Arrangementer

Turen torsdag d. 9.-5. til Nyord er aflyst og i stedet udsat til fredag d. 16. august.

Torsdag d. 13. -6. Kl. 19, 00 Landsbyvandring i Skibinge. Guide er Oluf Caspersen. Vi mødes og parkerer ved hans gård Mønvej 31.
Husk selv at tage kaffe og eventuelt også klapstole med

Søndag d. 1.- 9 Sensommerbusturen til Amager med afgang fra biblioteket kl 9.
Vi starter med en Slentretur i Den Gamle Dragør By, guidet af **Hans V. Bischoff**. Derefter får vi en 2 - retters middag (ekscl. drikkevarer) i restauranten på Dragør Fortet. Her kan man vælge mellem : Gammeldags Grydestegt Kylling m. kartofler, sovs og agurkesalet, og Fiskefiletter m. citron, kartofler og persillesovs. Til begge retter Grøn Salat m. mormordressing. Til dessert Kaffe med Æblekage.
Efter middagen besøger vi Amagermuseet. Sidste punkt er et besøg på Kastrup-gårdsamlingen. Der kan vi se en særudstilling med Lin Utzon design. Desuden er der en fin samling af Th. Philipsens malerier, samt en grafisk samling. Og ikke at forglemme den smukke 1700 - tals bygning. Hjemkomst ca. 17,30 - 18,00.
Pris 300 kr.

Tilmelding fra nu, men **senest 20. august** - navn, tlf.nr., deltagerantal, samt kød - eller fiskemiddag. **Knud Holm Nielsen (55991895)**, **Dorte Worsøe (55993724)**, **Ralf Søgård Mortensen (55991407)**

Generalforsamlingen: d. 21. marts i Bio Bernhard

Regnskabet godkendt. Kontingent uændret. **Ole Hansen og Bodil Møller** blev genvalgt. **Peter Frandsen** ønskede ikke genvalgt. I stedet blev **Hans Chr. Thomsen** valgt som suppleant. Aftenen afsluttedes med at **Oluf Caspersen** fortalte om Skibinge—se også landsbyvandringen torsdag d. 13. juni

Indsamling af Mågeæg

Af Knud Holm Nielsen

Helt fra jæger og samlerkulturens dage har indsamlingen af fugleæg været en del af ernæringsgrundlaget. Man levede for en stor del langs kysterne – køkkenmøddingerne vidner med deres indhold af muslinge- og

østersskaller samt fiskeknogler om havets betydning for folkets ernæring. Og selvfølgelig har indsamling af de havlevende fugles æg i sæsonen haft betydning.

For et bysamfund som Præstø, oprindelig helt omgivet af vand, har man naturligvis fra de ældste tider gjort brug af de resurser som omgivelserne gav, herunder indsamlingen af mågeæg på de nærliggende holme. Og selvfølgelig er der indsamlet æg før der blev udgivet en avis i Præstø. Fra de ældste årgange af avisen, som findes i Præstø arkiv, kan man finde sporadiske

omtaler af denne indsamling. Jeg må erkende, at jeg ikke har gennemset alle aviser i arkivet, men ved stikprøvekontrol, lidt tilfældigt begyndende med endetallet 4, har jeg ikke kunnet finde

noget i 1894 og heller ikke i 1904. Redaktorerne har næppe vægтет dette stof, som fra start var uorganiseret, men i 1914 har en (måske ny) redaktør taget stoffet op og givet en udforlig omtale. For se bare hvad der bringes 30. april:

Lokalt for Præstø og Omegn.

Indsamlingen af Mågeæg på Lilholmen foregår nu regelmæssigt, og der samles ca. 30 snee om dagen, så når æglægningen kommer op på det højeste, nås nok de ca. 50 snee, som man i det højeste har været oppe på i

Lokalt for Præstø og omegn. Indsamlingen af mågeæg på Lilholmen foregår nu regelmæssigt, og der samles ca. 30 snee om dagen, så når æglægningen kommer op på det højeste, nås nok de ca. 50 snee, som man i det højeste har været oppe på i de foregående år. Æggene er solgt i fast leverance til 50 øre pr. sne, så det er jo en ganske god bifortjeneste. Til trods for, at indsam-

ling af mågeæg indtil 25. maj nu har stået på i adskillige år, viser det sig, at mågebestanden på Lilholmen ikke tager af. Når indsamlingen hører op 25. maj, er der endda god tid til udrugningen. Mærkeligt er det for resten, at skønt de 2 øer, Lilholmen og Storholmen, ligger side om side i fjorden, ruger mågerne kun på den ene. Der findes kun ganske få

reder på Storholmen.

Her får vi noget at vide, man har i adskillige år samlet mågeæg, der kan samles store mængder uden det går ud over bestanden, og der undres over, at mågerne ikke ruger meget på Storholmen. Endelig skal det lige erindres, at en snes

Matrikelkort over Store Holm

er 20 stk. 23. maj 1914 er der en ny notits, nu er samleriet ophørt!

Indsamlingen af mågeæg på Lilholmen er nu sluttet. Der er indsamlet godt et tusinde snese æg, der er betalt med ca. 450 kr. De 432 snese er solgt til 50 øre pr. snes og resten for 40 øre. De ca. 270 snese er solgt i byen, resten på et par enkelte kasser nær, der er solgt i København, er solgt i Tyskland.

Nye oplysninger: Godt 1000 snese svarer til godt 20.000 æg. 432 snese (8640 stk.) er solgt for 216 kr., Resten er solgt for 40 øre pr. snes. Æggene har spillet en rolle for ernæringen af Præstø's indbyggere, og mågeæggene var en eksportvare. Og man skal huske, at 450 kr. var en stor sum penge dengang. Endelig står det klart, at indsamlingen i adskillige år har været organiseret.

Nogen må jo eje de to holme.

Af matrikelkortetene ses, at arealet af Lilholm er angivet til 26.303 m², altså 2,6 ha., og har matr. nr. 55. Storeholm er væsentlig større, den største matrikel er nr. 56, derefter kommer 57, og den sidste (store) del er splittet op på i alt 59 parter. Alle matrikler er under Præstø

Markjord. Præstø Kommune ejer matr. nr. 55 og 56, Nysø gods ejer matr. nr. 57, og alle de smalle matrikler er tilskødet husejerne i Præstø by. Det er matrikelnumrene fra 58 til og med 117. Måske har man engang kunnet sejle over for at hente lidt hø eller græs til honsene. Det må fremgå af ejendommens skøde, om man ejer et af disse matr.nr. At pengene fra ægindsamlingen er gået i kommunekassen er uomtvisteligt. I 1923 omtales 4. maj, at indsamlingen er begyndt, allerede 2. maj var der indsamlet 50 snese. Desværre bringes intet om årets resultat, emnet havde næppe redaktørens store bevågenhed. I 1924 findes igen en omtale, her er den i sin fulde ordlyd, 6. maj:

Mågeæggene. Indsamlingen af mågeæg på Lilholmen i Præstø Fjord er nu begyndt, men det er for koldt, mågerne lægger for få æg. Får vi ingen varme, bliver det næppe bedre. Indsamlingen skal så vidt vi husker, slutte 25. maj.

Og afskrift for 28. maj: *Indsamlingen af mågeæg På Lilholmen i Præstø Fjord er nu afsluttet for i år. Som vi tidligere har bemærket, har der i det kolde forår ikke været så*

mange æg som tidligere år, men der er dog solgt æg for ca. 800 kr.

Avisen husker ikke helt forkert, alle oplysninger siger at mågerne fik fred fra slutningen af maj, så der var tid til at få en ny bestand på vingerne. Det er tydeligt at stoffet ikke anses for særlig vigtigt, men 800 kr. var jo mange penge, mon ikke det var mere end redaktørens månedsløn? Og et pænt tilskud til kommunens kasse! I de følgende mange år bragtes kun få – og små notitser som den fra 1924, vi skal helt frem til 1956 før der er jackpot.

Avisen bringer et par notitser, hvor vi får nogle oplysninger. At indsamlingen foregår på kommunens foranledning, også på Storeholm, og at æggene sælges gennem havnefoged H. J. Larsen. (Havnehuset er den tilbygning der i dag indeholder to toiletter på siden af

Skipperkroen/ tidligere toldbygningen)

25. april skrives: *Mågeægsæsonen er inde.. Indtil videre er al indsamling af mågeæg på Lilholmen og Præsto kommunes del af Storholmen i fjorden forbudt uvedkommende.*

Forsidefoto på Præsto Avis maj 1956

Og på næste side:

Mågeæg sælges fra havnehuset i tiden fra kl. 16-17. Præsto d. 25. april 1956. H.J. Larsen.

Og en måned senere, 25. maj bringes en stor artikel af journalist Henning Jessen, der som fotograf medbragte Sv. H. Pedersen.. Foråret kom sent til øen i fjorden – skriver Henning Jessen i overskriften- og derefter :

Jørgen vil først i land.

Han sidder på spring i motorbådens forstavn for at være den første, der kommer ned i prammen, som skal fragte styrken de sidste få meter over grundet vand til bredden. Tre gutter i skjortærmer går på æg indsamling over Lille-

holm, mens øens mågeparaphy af tusinder skrigende, rasende fugle forvirret pisker hen over himlen og ikke kan finde ro på sig. Artiklen er stor og fyldig, Henning Jessen skriver videre: I halvanden måned, eller lidt mindre, fra sidst i april til juni, har mågerne på Lilleholm ikke meget fred til at dyrke redelivets glæder, og deres æglæggende anstrengelser resulterer hovedsagelig i hårdkogte æg på de Præstøborgeres bord eller mågeæg til bagerne rundt omkring. Lilleholm er kommunalt land. Her midt i fjorden ligger dette lille stykke mågeland som en beskedent post på et kommunalt budget, en post, der i regnskabsåret 1952- 53 udviste en indtægt på 373 kr. - stammende fra mågerne. For Jørgen, Troels og Poul, der stormer fra skolen ned til havnen, for at komme med havnefoged Larsen over til Holmen og samle æg, har rappe fingre og gode øjne til at finde de mørke, plettede mågeæg.

Disse tre drenge lever i bedste velgående her i Præstø, mere eller mindre pensionerede, Jørgen Rasmussen, der bl.a. har arbejdet hos Falck, Troels Fromberg, snedker, bedemand, filmoperatør m.v., og Poul Dünweber, major.

Det skal nævnes, at der selvfølgelig har været rigtig mange drenge, der gennem årene har været involveret, og iflg. Jør-

gen Rasmussen ikke så mange piger – og man undrer sig over, at Henning Jessen skriver, at man i 1952- 53 kun havde et overskud på 373 kr. mod 800 kr. i 1924?

Og her er en lille snak om dengang fra 1956.

Allerede i foråret besøgte jeg Jørgen Rasmussen, boende Rosagervej, og født i 1944. altså 12 år i 56. JR. gik sammen med de andre drenge i skole på Klosterbakken, og de var mellem den håndfuld drenge, der i maj måned havde den loppetjans, at de efter skoletid kom med havnefogeden ud at sejle efter mågeæg. De tre drenge mødtes straks efter skole nede på havnen, hvor de entrede havnefogedens båd, hvor der altid var en fladbundet jolle på slæb. Så kom havnefoged Larsen og medhjælper Alfred Andersen om bord, og efter en halv times sejlads nåedes Lilholm, hvor Alfred stagede drengene samt 15- 20 kurve i land i jollen. Rundt om øen er der en sivbræmme, og der kunne der være svanereder, og dem skulle man undgå. Rugende svaner forsvarer deres reder med næb og kløer- og eventuelle vingeslag. Man var iført gummistøvler, for der var fug-

tigt i sivkanten. Der var stort set ingen buske, og slet ingen træer, men græs og masser af vandfyldte lavninger. Mågerederne, der kun var en hulning i underlaget, lå med 60- 70 cm. mellemrum i græsset, og drengene samlede alle æggene, og når en kurv var fyldt, skulle den ned til jollen, hvor Alfred tog imod den, og man fik en ny kurv. Drengene sam-

lede en times tid, der var mågeskrig overalt, og selvfølgelig ville mågerne forsvare deres æg, så de styrtdykkede ned over drengene – men uden nogen- sinde at ramme. Skinangreb, det værste der kunne ske var en mågeklat på tøjet – eller i øjet.

Det var store mængder æg der samledes, og når man tog alle æggene, rub og

Jørgen, Troels og Poul på vej hjem til Præsto med dagens fangst af mågeæg

stub, var man sikker på, at når man to dage efter kom igen, ville æggene være friske.

Når der ikke var flere æg at samle, kurvene var staget ud til båden, anbragt forsigtigt, og drengene kommet om bord, jollen sat på slæb, begyndte hjemturen. Kurvene blev bragt op til Skipperkroen/toldbygningen, hvor tilbygningen blev anvendt til oplagring af æggene. Her stod Alfred for at pakke æggene i bakker, byens befolkning kom og købte æg, byens bagere brugte mange mågeæg, hos J.R. spiste man æggene som spejlæg, hårdkogte æg og som æggekage. Ifølge Henning Jessens artikel var det udbredt at spise æggene som "skiden æg", altså hårdkogte i fiskesenep-sovs.

Iflg. J.R. smagte æggene udmærket, stort set som hønseæg, blommerne var flot farvede, orange, men som noget særligt lækkert husker han dem ikke.

Havnen (havnefogeden) havde koncession på indsamlingen, alle og enhver måtte ikke samle æg derude. Når mågeæggene samledes, sagde man, at nu var foråret kommet til Præstø.

Et besøg hos Poul Dünweber var også

meget givende. Jørgen Rasmussens historie var rigtig, men der var flere oplysninger at hente. Selvfølgelig skulle man skynde sig til havnen efter skoletid, da salget af de friske mågeæg jo var annonceret til kl. 16. Og en vigtig ting! Det var hovedsagelig hættemåge-æg, der blev samlet, de var de fleste, og deres æg blev anset for de bedste. Bestanden af sølvmåger var langt mindre end i dag.

Storholmen, der stort set ikke blev brugt af mågerne som yngleplads, blev i stedet brugt til afgræsning, Poul Dünweber og også Jørgen Rasmussen var med til at sejle kvier herud, der blev slået hø, og uden på næbbet var der opført en stor hø-lade. Både Rosagergård og den gård, hvor Kirsebærkroen ligger i dag, havde kvier derude i sæsonen, ligesom de naturligvis havde del i høslet og hølade. Niels Hougaard, hvis far ejede Lindegården i Skibinge, fortæller at hans far købte adskillige parceller op på Storeholm, og han fortæller, at kvierne selv svømmede derud, og det gjaldt også de heste, der blev fragtet derover. Slåmaskinen blev selvfølgelig sejlet. Høet blev stakket ved siden af det, som netop er omtalt som en hola-

de. Dette var i virkeligheden en garage, ejet af daværende trafikminister Victor Larsen? I øvrigt er der ikke forbud mod landgang på Storholm.

I øvrigt fortalte Poul Dünweber, at der er et par hundrede edderfuglepar på holmene, og at hættemågerne næsten er fortrængt af Sølvmågen og Svartbagen. Efter pensioneringen af havnefoged Larsen sidst i 60'erne holdt indsamlingen op, dog var det stadig muligt at samle ind til eget brug.

Hvornår holdt ægindsamlingen så op – Præstø Avis skrev 28. april 1962 således:

Stadig ingen måger på Lilleholmen. Medens der

i den sidste menneskealder – måske mere, hver sommer har været i tusindvis af måger på Lilleholmen i Præstø fjorden, hvor de har lagt æg og ruget, skete der sidste sommer det mærkelige, at mågerne udeblev. Der blev givet flere forklaringer på dette, men ingen var helt fyldestgørende. Nogle mente, at det var mosegrisene, der

forstyrrede mågerne under rugningen, så det var derfor de blev væk, men mosegrise har der været på holmen i mange år, uden at mågerne derfor er flygtet. Andre mente, at det var ægindsamlingen, der jog mågerne væk, men dette alene kan heller ikke være grunden, idet der i tiden fra 25. april til 25. maj hvert år, så

længe gamle mennesker kan huske tilbage, er samlet mågeæg, som derefter er solgt på havnepladsen. Nu er tiden igen inde, hvor mågerne plejer at lægge æg og ruge, men efter hvad havnefoged Larsen oplyser, er der ikke 10 måger på Lilleholmen. De må have søgt andre rugepladser, og de mennesker, der plejer at købe mågeæg ved havnen, kan altså heller ikke i år få deres ønsker opfyldt.

Tilsyneladende er indsamlingen af mågeæg ebbet ud af sig selv, og via Danmarks Naturfrednings Forening blev indsamling af mågeæg forbudt i 1994. Ingen har udtrykt at mågeæggenes var bedre end hønseæg

Noget om svømning

Kai Christiansen

Siden 2004 har der hvert år været afholdt Præsto Fjordsvømning - 4,7 km. fra Elnasminde til Præsto Roklub. Det blev startet som et (vellykket) forsøg på at genoplive 30ernes fjordsvømninger.

Men det er ikke kun på Præsto Fjord, der bliver svømmet. Den slags distancsvømninger er i de senere år dukket op både i Danmark og i udlandet. Herhjemme svømmes der fx i Maribo Sø, tværs over Limfjorden, på Gudenåen, i Stige kanal ved Odense og ikke mindst i København, hvor havnens vand nu er så rent, at der både er badeanstalter og en årlig svømning rundt om Christiansborg med over 1000 deltagere.

Der er tale om et "tilbage til naturen" i svømning. Jeg husker fra min tid som ung svømmer i 50'erne, at der på Sjælland (foruden Øbrohallen og Frederiksberg svømmehal) kun var seminariets svømmehal i Vordingborg, så al

svømning var i havet, i fjorde, i søer. Vandkvaliteten er de fleste steder blevet bedre, og nu kan man købe sig en våddragt, som forlænger svømmesæsonen betydeligt.

Men er alt det svømmeri noget, der er opstået, fordi folk har fået nok af klorvand og vil prøve noget nyt, det man i England kalder wild swimming? Ja, det er det nok, men svømning som fænomen, kulturelt som militært, er en gammel historie.

Den engelske forfatterinde, Susie Parr, har fornylig skrevet en bog, "The Story of Swimming". Hun nævner, at både England og de skandinaviske lande er rige på både svømmetraditioner- og historier. De første nedskrevne beretninger om svømning i England stammer fra romerne, hvis soldater blev trænet i at klare barske strømme og dybt vand i fuld udrustning. Vikingerne var både berømte og berygtede for de-

res svømmefærdigheder, hvilket fx beskrives i "Beowulfkvadet". I det hele taget blev svømning indtil 1500 tallet betragtet primært som en del af den militære træning. Det er vore dage her til lands (og vands) begrænset til Jægerkorpset og Frømandskorpset.

Omkring år 1600 blev der i England udgivet en bog med praktiske anvisnin-

ger om badning og svømning, og der var endda illustrerede beskrivelser af svømmeteknik, hvori indgik bl.a. hundsvømning. Man begyndte også at opfatte badning og svømning som hel-sebringende, og filosofen John Locke anbefalede kolde afvaskninger af drenge for at hærde dem. Den indremissionske præst, Olfert Richard, anbefalede

Optakten til fjordsvømningen i 2012

for ca. 100 år siden også kolde afvaskninger, men det var af helt andre årsager.

En afhandling fra 1715 handlede om kolde bade, som ansås for at være et universalmiddel mod alt fra hovedpine, over vattersot, sår og skæl til koppe og spedalskhed. Ikke ulig i dag, hvor vinterbadning netop bliver fremhævet for sin helsebringende virkning på alt fra gigt til hjertelidelser.

Men også det mentale kunne forbedres gennem svømning. At begå sig i vandet blev en del af dannelsesprocessen for de lavere klasser. Brighton's første

svømmeklub blev grundlagt for at byens unge kunne lære selvdisciplin og beslutsomhed og dermed anspore til social opstigning. Forfatterinden nævner et par store forfattere og deres kærlighed til svømning, fx Jane Austen (Stolthed og Fordom) og Lord Byron, der på en mindetavle i Italien omtales som "fremtrædende engelsk digter og svømmer". 1810 skrev han om sin svømmetur over Hellesport (Dardanellerne) i digtet "Written after swimming from Sestos to Abydos. Senere svømmede han fra Lido og hele vejen gennem Canale Cande i Venedig—en tur på 7,2 km. som han gjorde på 3

timer og 45 minutter. Godt svømmet af en mand med klumpfod.

Til listen over berømtheders svømmefærdigheder kunne man måske føje Mao Tse-Dong, som med sin stærkt opreklamerede svømning ned ad Yangtse slog alle rekorder liggende mageligt på ryggen.

Også her i Præstø Fjord blev der svømmet/badet. I midten af 1800 tallet ejedes Nysø af den excentriske og meget kropsbevidste baron Hendrik Stampe. Foruden at være nøgengymnast for åbne vinduer og for sin tid noget så usædvanligt som (kondi)løber

var han fra egen badebro morgensvømmer ofte i selskab med H.C. Andersen og Bertel Thorvaldsen.

Selv skelner Susie Parr mellem svømning for konditionens skyld og badning for oplevelsens skyld, for hun nyder blot at flyde og daske rundt, svømme, drømme og betragte livet på land.

Kondi-og fitness bølgen gør, at disse to begreber nok meget er grunden til den stigende interesse for at svømme (langt) udendørs. For de gæve Præstø svømmere, der i 1935 krydsede fjorden har det nok været lidt af begge dele. Kysten på den anden side af fjorden har været

en udfordring for nogen, og Elnasminde kan have været både et mål og en fristelse; afdøde Ib Kreutz Nielsen fortalte mig engang, at han på gode sommersøndage lagde nogle mønter i en lille lomme på badebukserne, hvorefter han svømmede alene!! til Elnasminde, hvor han hvilede, soled sig og spiste is, inden han påbegyndte hjemturen. Han har formentlig på trods af ispinden nok haft en god appetit til aftensmaden efter 2 x 4,7 km svømning.

Præstø Avis bragte i sommeren 1935 en serie små artikler om fjordsvømmende unge mennesker begyndende med omtalen af defektrice frk. Ebba Nielsen, der som den første tog turen til Elnasminde på tre timer måske inspireret af en frk. Krogh, der havde svømmet over Storebælt. Nu kom også herrerne ind i billedet, idet kommis Edvardsen fra købmand Her-

luf Hansen tog turen 1/2 time hurtigere end Ebba Nielsen, og kun et stærkt tordenvejr forhindrede ham i at svømme tilbage igen.

Søndag 18.august blev åbenbart store

svømmedag, idet der udgik svømninger fra både nordkysten og Præstø, så svømmerne mødtes midt på fjorden. Distancen blev nu udvidet, da frk. Rosa Albertsen 24.august svømmede til Elnasminde og efter et par minutters hvil i vandet returnerede til Præstø alt sammen på 5 timer 43 minutter. Præstø Avis stillede det provokeren-

de spørgsmål, om der ikke var nogen, der ville svømme til Fed. Det var der søndag 25.august, da frk. Hilda Johumsen svømmede de godt 8 km til Fedhavnen på 3 timer 45 minutter. Da jeg i 2005 gjorde forsøget på at genoplive fjordsvømningen, var det med et hold af unge konkurrencesvømmere til

start fra Elnasminde. Jeg bemærkede da en ældre dame, der betragtede starten. Jeg antog, at det nok var en af de unge svømmeres bedstemor og hilste på hende. "Nej," sagde hun, "men jeg var her jo den dag i 1935, da Laurits Larsen svømmede". Da følte

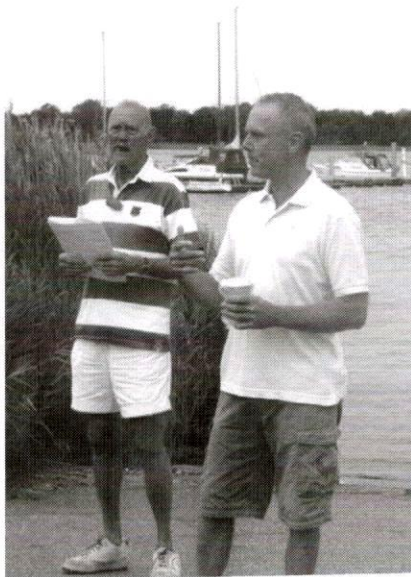
jeg historiens sus. Damen, fru Ketty Jensen havde som skolepige været veninde med Laurits Larsens datter. Laurits var en mand, der var kendt for mange ting, og han gjorde det hele lidt festligt ved at give is til alle tilskuere. Jeg fandt det derfor passende, at Ketty Jensen knyttede fortid og nutid sammen ved at være den, der over-

rakte præmier og holdt en lille tale til svømmerne ved den første indbudte fjordsvømning. Alle de omtalte begivenheder blev omtalt i Præstø Avis i august 1935, men jeg har aldrig hørt om senere fjordsvømninger. Var der ingen, der prøvede i de følgende år? Holdt det bare op? Interessen for svømning var

der stadig, for der blev afholdt svømmestævner i havnen med københavnske elitesvømmere - endda et par olympiske. Også skolesvømmestævner blev afholdt, jeg deltog selv i et for min skole i Vordingborg. Begge typer stævner

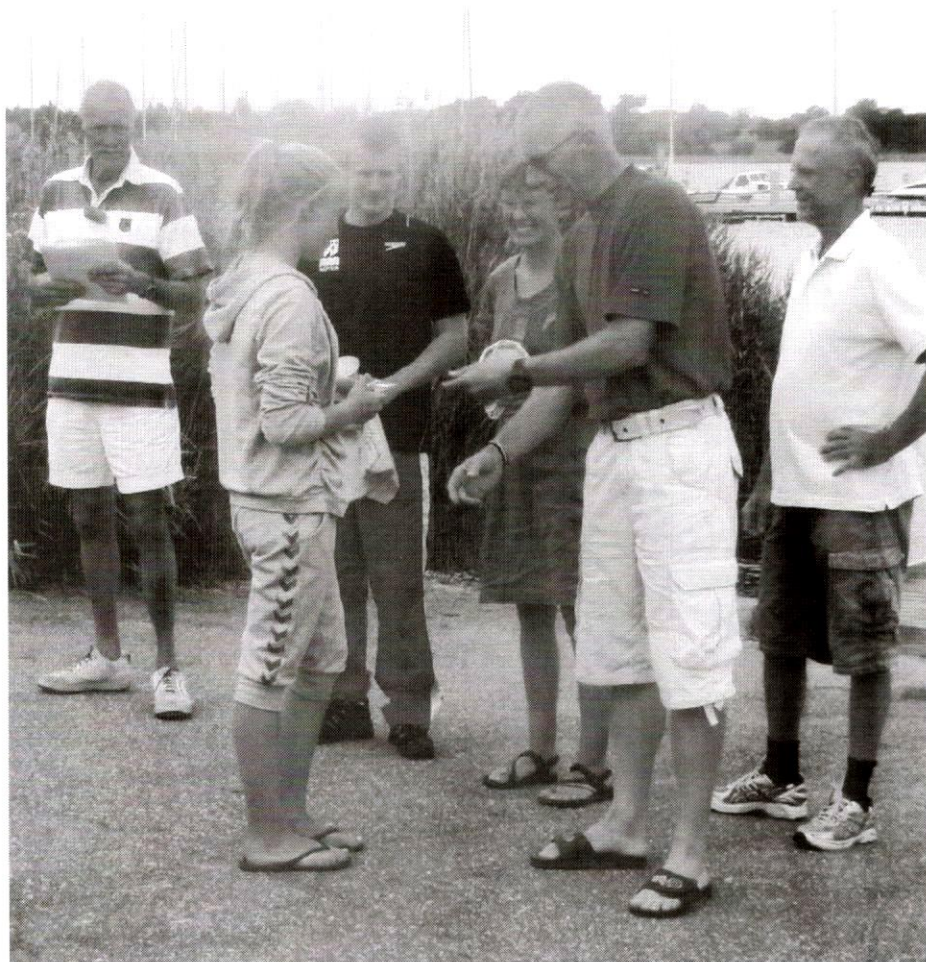
samlede flere hundrede tilskuere. Tømrer Thomsen, som drev den gamle badeanstalt, fortalte mig, at også Ragnhild Hveger, "den gyldne torpedo" med 44 verdensrekorder havde svømmet her.

Men fjordsvømmningerne, hvor blev de af? Hvis nogen kan fortælle mig noget om de, vil jeg blive glad. Så ring eller skriv til

Kai Christiansen
Præstevænget 3
Tlf.: 5599 1185

Præmieoverrækkelse aug. 2012. Imellem Kai og Jakob Knudsen de to vindere: Kristian Ranghøj, Randers og Ellen Garne, Gentofte, Amalie Olsen, 11 år modtager præmien som yngste deltager. Ældste var Kai, 76 år

Præstø Lokahistoriske Arkiv

Fmd. Lis Rathsach, Hjørnehusvej 21,
4720 Præstø. Tlf.: 5599 2626,
E-mail: lis.rathsach@c.dk

Arkivleder Ove Rye Jørgensen, Ugledigevej
19, 4720 Præstø. Tlf. 5599 6016.
E-mail: overye@post.tele.dk

Kasserer Ole Sørensen, Ronesbanke 12 a
4720 Præstø Tlf. 5599 1173. E-mail
cokse@adr.dk

Styrelsesmedl. Bent U. Mortensen, Spurve-
vej 9, 4720 Præstø. Tlf. 5599 1755,
E-mail: beum@dbmail.dk

Styrelsesmedl. H.C. Hemmingsen, Fasanvej
6, Præstø, Tlf.: 5599 2416,
E-mail hcnaebbet@hotmail.com

Styrelsesmedl. Hans Chr. Thomsen,
Egestræde 3, Skibinge. 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1494. E-mail: hctka@mail.dk

**Styrelsesmedl. (For Lokalhistorisk For-
ening) Ole E. Hansen**, Ved Gadekæret 2,
Skibinge. 4720 Præstø Tlf. 5599 1464

Lokalhistorisk forening for Præstø

Fmd. Dorte Worsøe, Faksevej 8,
4720 Præstø. Tlf. 5599 3724.
E-mail: lystskovhuset8@mail.dk

Næstfmd. Ole E. Hansen,
Ved Gadekæret 2, Skibinge. 4720 Præstø
Tlf. 5599 1464

Kasserer Knud Holm Nielsen,
Havnevej 12, 4720 Præstø. Tlf. 5599 1895.
E-mail: knuboholm@yahoo.dk

Best.medl. Bodil Møller, Spurvevej 5,
4720 Præstø. Tlf. 3216 1314. bm@dbmail.dk

Best.medl. Ralf Søgård Mortensen,
Adelgade 49A, Tlf.: 5599 1407

Redaktør af "Præstø Lokalhistorie":
Hans Chr. Thomsen, Egestræde 3,
Skibinge. 4720 Præstø Tlf.: 5599 1494.
E-mail: hctka@mail.dk

Suppl. Inge Knudsen, Jernbanevej 14 st.tv.,
4720 Præstø. Tlf. 5672 5161.
E-mail: wesse@lic-mail.dk

Suppl. Peter Frandsen, Kirkeagerstræde 23,
Skibinge 4720. Tlf. 5599 3936
E-mail: pff@turbopost.dk

